

DZIENNIK POMORSKI

Przedpłata:

W stałej cenie miesięcznej	1,75 zł.
Z odnośnikiem miesięcznym	1,85 zł.
W agencjach miesięcznie	1,85 zł.
Przez pocztę już z odnośnikiem	2,08 zł.

W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przesłanek w nakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów.

Redakcja i Administracja: Chojnice, ul. Człuchowska 13.

Pocztowe konto makowe 201.032.
Konto bankowe: Bank Powiatowy Chojnice.
Miejaska Kasa Oszczędności, Chojnice.
Tel. 44. Adres telegr. „Dziennik Pomorski”. Skryt. post. 33

Główny redaktor: Dionizy Kowalski.

Chojnice, czwartek 16 października 1924 r.

Ogłoszenia:

Ogłoszenia na stronie 6-lam od wiersza piątą lub jego miejsce 10 groszy — Rekl. za tekst wiersz 3-lam. 20 groszy. — Ogłoszenia skomplikowane z zastrzeżeniem miejsca oraz z nieczytelnym rękopisem przy każdym poszczególnym wypadku 20% nadwyżki. Ogłoszenia z innych krajów płatne tylko w walucie tutejszej. Za 1-minutowy druk ogłoszeń administracja n.e. odpowiada.

Ogłoszenia przyjmują się do godz. 9. przed poł.

Nadużyli cierpliwości.

Z okazji napadu motłochu żydowskiego w Lwowie na pannę Pasternakównę ze zemsty za jej zeznanie, obciążające Żyda Steigera z okazji zamachu na Prezydenta Rzeczypospolitej, pisze pomiędzy innymi „Kurjer Lwowski” tak:

„We wczorajszym numerze podaliśmy w kronice wiadomość, o nieprawdopodobnym, bandyckim napadzie, który miał miejsce na pl. Teodora. Na przechodzącą pannę Pasternakównę, świadka zeznającego w procesie o zamach na Prezydenta Rzeczypospolitej na niekorzyść obwinionego Steigera, napadł bezczelnie motłoch żydowski i dopiero interwencja policji położyła kres zajściu.

Sprawa jest poważna i nie można jej traktować jak epizod, nad którym przechodzi się do porządku dziennego. Nie wystarczy tu także zapewnienie policji że na przyszłość osoba panny Pasternakówny będzie stale chroniona przez dodanego jej do asysty — policjanta.

Prostu nie chce się wierzyć! W wielkim mieście w granicach Rzeczypospolitej — zwykły obywatel państwa nie może żyć spokojnie bez ochrony policji! Czyż państwo nie ma innych sposobów tępienia ordynarnego bandytyzmu, jak tylko przez policyjną ochronę jednostek?

Traktować ten napad, jako zajście polityczne — byłoby szaleństwem! Tutaj nie chodzi o żadne „łagodzenie wzburzonych umysłów”; banda z placu Teodora składała się z ciemnego motłochu, będącego wykultem wszystkich przywar żydowskich, zbrodniczy zaś jej pośpiech był zwykłym pogromem.

Sprawa Steigera rozniecała szowinistyczne instynkty. Widzieliśmy, jak obie strony stawały już obwinionego, już świadków, a „nawet” z niepraktykowanym rozwydrzeniem rzucały się na obronców. Wszystko to były objawy smutne i ubolewania godne.

Ubolewać jednak nad zajściem na pl. Teodora nie wolno. Fakt ten nie może być przedmiotem rozprawiania o kulturze lub niekulturze jednostek. Fakt ten nie śmie się bezkarnie zdarzyć w żadnym prawnym państwie.

Nie można tu pominąć dziwnego przeczucia naszych władz, które nigdy nie wiedzą co można a czego nie można. Gdy jednak chodziło o ostre zapobieżenie atakowi rozwydrzonej tłuszczy, policja znalazła się „po angielsku.”

Nareszcie trzeba też powiedzieć wprost tym, którzy każdą sposobność chcą wykorzystać dla swych sjonistyczno-nacjonalistycznych interesów że i demokracja polska, jeśli ich propaganda dalej będzie mieć podobne skutki, nie uleknie się krzyku, rozbrzmiewającego po całym świecie, przy najmniejszym potrąceniu ich współwyznawców.

Tak pisze „Kurjer Polski”. Powtórzyliśmy wywody tego pisma z pominięciem niektórych szczegółów. Na powyższe wywody jednakowoż niktylek zupełnie się piszemy, ale upatrujemy w nich zdrowy objaw w przemianie stanowiska polskiego do Żydów. Powyższe zajście jest bowiem niczem więcej, jak następstwem braku zrównoważonego traktowania naszych mniejszości, a zwłaszcza Żydów.

Widzimy niebezpieczeństwo żydowskie i walczymy z niem, ale cefamy się przed niem właśnie wtedy, gdy ono się robi zuchwałe. Zupełnie jak z bandytyzmem na Kresach Wschodnich

Jeżeli za przykładem „Kurjera Polskiego”, który jest jednym z głównych pism narodowej lewicy pójdą pokrewne mu pisma, natenczas powie nam się powelli ujednolici front w obec mniejszości, a zwłaszcza Żydów i rozwiążą tem samym zagadnienie mniejszościowe na rozumnych podstawach.

Kurs złotego

z dnia 14. 10. 1924.

Gdańsk:	1 dolar =	5,23 złotych
	100 złotych =	107 ¹ / ₂ guld. gd.
Warszawa:	1 dolar =	5,21 złotych
	1 guld. =	0,93 ¹ / ₂ złotych
Marki rentowe =		1,24 złotych

O przemianach w rządach kościelnych w Polsce.

Wiadomo, że rząd polski zabiera się obecnie do uporządkowania spraw diecezjalnych w Polsce, przedewszystkiem do zrównania ich z granicami polskimi. Pomimo ustalenia granic Polski nie zostały dotąd ustalone granice diecezji kresowych i tak do diecezji gnieźnieńskiej i poznańskiej należy obszar dawniejszej prowincji poznańskiej, który od Polski odpadł, do diecezji chełmińskiej zaliczają się również ziemie pruskie, a na Wschodzie stósunki są również nieuporządkowane.

Tak np. po naszej stronie pozostało 14-cie parafii należących do diecezji Kowieńskiej, przepołowione zostało biskupstwo Sejneńskie, Śląsk polski (kanonicznie zależy od ks. Biskupa Wroclawskiego i rządowy jest tymczasowo przez Administratora Apostolskiego, diecezje Łucko-Zyromierska i Mińska ciągną się po obu stronach kordonu, część diecezji Chełmińskiej leży obecnie na obszarze W. M. Gdańska itd.

Diecezja Wileńska, Mińska i Łucko-Zyromierska podlegają władzy Metropolity Mohylewskiego, który dawniej mieszkał w Petersburgu, a dziś jako wygnaniec przebywa w Polsce, mając tu zależnych od siebie biskupów, ale ani piędzi ziemi własnej archidiecezji.

Wreszcie liczba diecezji w Polsce jest nie odpowiadająca potrzebom wiernych, stanowczo za mała, utrzymywana sztucznie przez rządy zaborcze.

Otóż Zjazd Biskupów Polskich, pragnąc położyć kres tym stosunkom, opracował projekt nowego podziału Polski na metropolie i diecezje z uwzględnieniem potrzeb wiernych i narodowych interesów polskich.

Obszar diecezji polskich i ich zaludnienie w porównaniu do innych krajów katolickich są ogromne, nie ułatwia to oczywiście pracy pasterskiej biskupom i stanowi utrudnienie dla wiernych. Przewo Episkopat Polski zamierzył utworzenie nowych diecezji, a więc w b. Królestwie Kongresowym: Częstochowskiej, w Małopolsce Stanisławowskiej i w b. zaborze pruskim gnieźnieńskiej, co jest właśnie tylko kanonicznym wyodrębnieniem tej historycznej, najstarszej diecezji od połączonej z nią pod zaborami diecezji Poznańskiej Część diecezji Sejneńskiej, pozostała wraz ze swą stolicą przy Polsce, zostaje zreorganizowana jako diecezja Sejneńsko-Łomżyńska, Śląsk polski wreszcie utworzy diecezję odrębną.

Również i stolice biskupie mają być miejscami zmienione, ażeby biskupom łatwiej było diecezjami rządzić. Zaborcy roztępienie ustanowili takie miejscowości, ażeby wpływy biskupa ograniczać. Zauważył to już obecnie miłośnicie nam panujący Ojciec św. Pius XI. jako były Nuncjusz w Polsce. Zjazd Biskupów polskich kierował się w obec tego zapatrywaniem, że stolica biskupia powinna się znajdować w centrum diecezji z dobrem połączeniem kolejowym.

W ten sposób zachodzi potrzeba przyłączenia części jednej diecezji do drugiej wytwarzając nowe granice biskupstw, odpowiadające wymogom współczesnym.

Przy tej sposobności Episkopat Polski, kierował się również myślą patriotyczną zatarcia śladów granic rozbiorowych. Po dokonanej zmianie granic diecezji i utworzeniu nowych, zatrą się granice pomiędzy Małopolską, Kongresówką, b. zaborze pruskim i Kresami Wschodnimi, przechowywane jeszcze w obecnym podziale administracyjnym Rzeczypospolitej. Będzie to miało olbrzymie znaczenie dla spojenia rozzerwanej przez wrogów ziemi polskiej, zaciekśniając stosunki kościelne pomiędzy dzielnicami.

W nowym ustroju kościelnym Polska składać się będzie z czterech metropolii rzymsko-katolickich (łacińskich): Gnieźnieńskiej, Lwowskiej, Warszawskiej i Krakowskiej.

A więc przybędzie nam nowe arcybiskupstwo — Krakowskie. Dotychczas zaś Ksiądz Biskup Krakowski podlegał bezpośrednio Stolicy Apostolskiej, nie zależąc nigdy od innego Metropolity.

Tytuł historyczny Prymasa Polski pozostanie przy Arcybiskupie gnieźnieńskim.

Skład Metropolii będzie następujący:
Metropolia Gnieźnieńska: 4 diecezje: Gnieźnieńska, Poznańska, Chełmińska, Kujawsko-Kaliska, (czyli Włocławska)

Metropolia Lwowska: 4 diecezje: Lwowska, Przemyśla, Łucko-Zyromierska, Stanisławowska.
Metropolia Warszawska: 9 diecezji: Warszawska, Płocka, Sandomierska, Lubelska, Podlaska, Łódzka, Sejneńsko-Łomżyńska, Wileńska, Mińska.

Metropolia Krakowska: 5 diecezji: Krakowska, Tarnowska, Kielecka, Częstochowska, Śląska.

Przy nowym podziale kraju na diecezje m. in. 14-cie parafii diecezji Kowieńskiej, będą przyłączone do diecezji Wileńskiej, a dekanat Brzeski do diecezji Podlaskiej.

Będziemy zatem mieli w Polsce cztery metropolie, składające się z 22-ch diecezji łacińskich, czyli 4 Arcybiskupów i 18 Biskupów diecezjalnych, którzy muszą mieć odpowiednią liczbę zastępców swych w osobie Biskupów Sufraganów. Episkopat Polski będzie więc liczebnością swą odpowiadał znaczeniu i powadze Polski w świecie katolickim.

Polska poczyna gruntować swą politykę nad Bałtykiem.

W połowie listopada odbędzie się w Helsingforsie zjazd państw bałtyckich, bez Litwy. W zjeździe wezmą udział Polska, Łotwa, Estonia i Finlandja. Zjazd będzie miał dla dalszego rozwoju Polski i państw nadbałtyckich ogromne znaczenie, ponieważ chodzi tu nie tylko o sprawy gospodarcze, ale i polityczne. Minister Skrzyński zamierza doprowadzić do umowy pokojowej pomiędzy Polską a wszystkimi trzema państwami nadbałtyckimi, a jeżeli Litwa do nich się nie przyłączy, natenczas pozostanie samotną. Taka wzajemna umowa zabezpieczy państwa od wschodu od Rosji, a równocześnie będzie miała wielki wpływ na ogólną europejską politykę, bo przedewszystkiem wzmożni Polskę na morzu bałtyckim.

Piękne mamidło.

Minister Grabski udzielił wywiadu przedstawicielowi „Kurjera Porannego”, przed którym się wywnętrzył z obecnego położenia skarbowego i gospodarczego w Polsce. Nadchodzą posiedzenia Sejmu. Zeleży widocznie p. ministrowi na tem, ażeby sobie zaważać zjednać posłów. Pomiędzy innymi ma przysły Sejm zająć się uporządkowaniem spraw w kraju w związku z tegorocznym częściowym nieurodzajem. Przedewszystkiem chodzi o ustalenie cen chleba i innego pieczywa. Dalej ma być przedłożona Sejmowi ustawa o ochronie Kresów Wschodnich.

Najważniejszym jest jednak to, co powiedział p. minister Grabski o przyszłorocznym budżecie, to jest o zestawieniu dochodów i rozchodów. Pan minister przedstawił nasze przyszłoroczne położenie skarbowe w tak różowych kolorach, że takich kolorów pięknych nawet dziecko na gwiazdkę przy chojence nie widzi. Bo presmy pomyśleć. Długów wcale nie będzie. Będzie 20 procent więcej wpływów do kas skarbowych, aniżeli w tym roku. Starczy nietylko na wydatki wszelkie, ale nawet na wkłady gospodarze czyli tak zwane inwestycje. Koleję dadzą 30 milionów złotych dochodu.

Pięknie to pan minister potrafi społeczeństwu usta miodem smarować, ale oszemu to tak nie powie, czy tam czasem nie obędzie nas znowu potrzeba ze skóry, bo ludzie powiadają, że przy tych dobrych czasach dla skarbu, trzeba będzie w końcu bez butów chodzić.

Sprawy polityczne

na podstawie otrzymanych telegramów.

Były Prezydent Francji tworzy nową partję.

Były Prezydent Millerand zamierza stanąć na czele nowego francuskiego stronnictwa politycznego, które ma być narodowym i składać się z posłów poprzedniego bloku narodowo-republikańskiego.

Komunistyczne oszustwo.

W Neukölln pod Berlinem odkryto wielką jaskinię oszustwa komunistycznego. Stwierdzono, że tam odbywało się na wielkie rozmiary fałszowanie paszportów dla wybitnych komunistów, a przedewszystkiem dla tych, których ścigają sądy i policja. Takich fałszowanych paszportów wyprodukowano dotąd 640. Również znalezione fałszowane objaśnienia przy wyjazdach komunistów zagranicę i za morze.

Nie chcą malowanych królów i carów.

Bawarski sejm zamierza w najbliższym czasie zajmować się sprawą wydalenia nowego cara samowładnego Cyryla. Cyryl mieszka bowiem w Bawarii, ale odkaż się carem zamianował, urządza agitację po całym świecie, że Bawarczyki lekają się nieprzyjemności ze strony sowietów.

Nowy car tymczasem, choć jest generałem bez żołnierzy, rządzi jak gdyby był już rzeczywistym carem. Po dworach europejskich mianuje już swych posłów. W drugiej połowie października zamierza się wybrać w podróż po Stanach Zjednoczonych, gdzie zamierza zamieszkać u miliardera amerykańskiego Astora.

Chociaż tronu jeszcze nie posiada, zardzewiała mu już inni członkowie dawniejszej carskiej rodziny godności i zjeżdżają się w tej sprawie nawet na naradę do Paryża.

Wpływy sowietów w Chinach.

Wpływy sowietów w Chinach umacniają się. W ostatnim czasie rządy chińskie odniosły w Chinach nawet wielkie polityczne zwycięstwo. Oto udało się pomiędzy rządem chińskim, a rządem sowieckim i Tsang-tso-linem, wielkorządcą Mandżurji, zawrzeć układ, na mocy którego wschodnio-chińska kolej, idąca przez Mandżurję do Władywostoku, została się pod wspólny zarząd sowietów i Chin. Koleją tą zarządzać będzie 5 Rosjan bolszewickich i 5 Chińczyków pod przewodnictwem bolszewickiego Komisarza Svanowa. Równocześnie oddał rząd chiński sowietom dawniejszy pałac poselski w Pekinie i budynek konsularny w Charchinie. Sowiety wywiesili teraz w Pekinie na byłym budynku carekim chorągiew bolszewicką. Posel sowiecki Karachan oświadczył w przemowie, którą wygłosił przy tej okazji, że to ustępstwo chińskie dla sowietów ma tem większe znaczenie, ponieważ świadczy o tem, że Chiny nie chcą być cesarstwem, ale republiką, złączoną sąsiedzkimi węzłami z bolszewicką Rosją. Jestto ogromny cios zadany imperializmowi, czyli monarchicznemu rozpędowi. Tak wielką potęgą jak Chiny i Rosja muszą wywrzeć wpływ na rozwój demokracji światowej.

Sprawy polskie

na podstawie otrzymanych telegramów.

Angielski socjalista o Polsce.

Obowiązkiem naszym jest informować naszych czytelników o tem, co zagranica o nas sądzi, dobrze czy źle. Pomiędzy innymi rozpisuje się o wrażeniach odniesionych w Polsce angielski socjalista Morel w gazecie „Daily Herald”. Powiada on, że polscy socjaliści go serdecznie witali. Odnosił ze wszystkiego, co widział i słyszał to wrażenie, że przyszłe wybory dadzą w Polsce zwycięstwo lewicy. Rząd obecny jest rządem kompromisowym, czyli rządem ustępstw na prawo i na lewo. Wszystkie stronnictwa pragną nawiązania serdecznych stosunków z Anglią. Prawica nie jest lepszą ani gorszą od narodowców na całym świecie. Co Morelowi jednak najwięcej podpadło jest nerwowość i brak pewności siebie w Polsce. Nie można się temu dziwić. Połączenie tragiczne Polski jest najtrudniejsze na świecie, z czego zachód Europy nie zdaje sobie dostatecznie sprawy.

Szczęśliwy kraj.

Z Wiednia donoszą, że moskiewskie sowiety związają wiedeńską centralę komunistyczną, bo im się nie opłacała. Przed paru miesiącami centrala ta liczyła przeszło 2000 członków, ale obecnie wszyscy prawie powystępowali tak, że nie było nawet porządnego komunisty, któryby był załatwił skasowanie centrali, lecz musiano to powierzyć Czechowi. Centrala zostanie przeniesiona do Trjestu, skąd mają komuniści kierować agitacją po krajach słowiańskich i we Włoszech, które dawniejszą Austrią się podzieliły.

Rezbudowa sieci kolejowej.

Ministerstwo Kolei Żelaznych postanowiło rezbudować sieć kolejową i zażądało od poszczególnych Dyrekcji opracowania odpowiednich planów. Dyrekcja gdańska przewiduje na razie ukończenie budującej się linii Czersk — Liniewo oraz budowę linii Toruń — Sierpc. Jedną z zadaniach wada jest zawsze w tych planach, że ich zawile robią na papierze, a za mało praktycznie przeprowadzają.

Zdaniem Morela mają mniejszości w Polsce prawo do skargi. Przedewszystkiem urzędy wymagają naprawy. Szkudnikami są nacjonalistyczne żywioły i to po obu stronach. Nie wierzy Morel w to, ażeby niezadowolone wśród Ukraińców rozdmuchiwali bolszewicy. Tarcia pomiędzy Polakami a Ukraińcami istniała już bowiem za austriackich czasów. Chodzi jeno o to, ażeby okazywano sobie wzajemnie jak najlepszą wolę i następstwa. Przedewszystkiem oblecuje sobie Morel niejedno dobre po polsko-sowieckim układzie handlowym.

Podaliśmy ten głos socjalisty angielskiego, ażeby czytelnicy nasi widzieli, jaki pogląd na sprawy polskie ma zagraniczna międzynarodówka.

Z Rady Wojennej.

Wspominaliśmy już o tem, że wojsko polskie ma otrzymać barwniejsze mundury i inne uzbrojenie, a więc karabiny i bagnety. W tej sprawie odbywało się kilka posiedzeń Rady Wojennej, ale w końcu oddano całą sprawę do dokładniejszego rozpatrzenia osobnej komisji rzeczoznawców, która ma gruntownie zbadać dobroć poszczególnych gatunków broni pod względem wojennym i technicznym. W dalszym

ciągu rozpatrywano niektóre sprawy, odnoszące się do pokojowej organizacji armji. Przedewszystkiem chodzi o uporządkowanie awansów i wypłat. Po gruntownem zbadaniu tego wszystkiego zostaną te sprawy zatwierdzone przez ministra wojny.

Port polski rośnie.

Robotnicy nad budową portu w Gdyni postąpili o tyle naprzód, że wbito już około 300 pali, które stanowią rusztowanie dla mola północnego. Poza tem jest już na ukończeniu wieża wodociągowa, która dostarczać będzie wodę do picia.

Polska partja komunistyczna rozbita?

Urzędowe wiadomości głoszą, że wskutek masowych aresztowań komunistów w Łodzi, Warszawie, Wilnie, Częstochowie, Lwowie i Krakowie, partja komunistyczna w Polsce znajduje się w rozszarpanej. Partja komunistyczna w Łodzi podzieliła się nawet na dwie części, z których jedna nie chciała być od Moskwy zależną, ale pozostała w mniejszości, ponieważ łapówki, nadchodzące z Moskwy, rozstrzygnęły na jej korzyść.

Gdańsk a Polska.

Polskie Koło poselskie w Gdańsku zarzuciło władzom gdańskim, że uprawiają świadomie i celowo szkodliwą dla Gdańska politykę gospodarczą i przemysłową. Gdańsk powinien zrozumieć, że przez same dla wywozowe zarobi Gdańsk dużo pieniędzy, ponieważ jak wiadomo 7 procent dotychczasowych wszystkich cel polskich spływa do kas gdańskich. Wywody te, wypowiedziane w interpelacji polskiej na ostatnim posiedzeniu parlamentu gdańskiego wywarły na posłów niemieckich prawie żadnego wrażenia. Mówca partji wszechniemieckiej zarzucił nawet Polsce, że Gdańsk ze swego złączenia z Polską, niema prawie żadnych korzyści. Jedynie mówca socjalistyczny stanął na tem stanowisku, że o poprawie stosunków gospodarczych w Gdańsku nieprędzej można myśleć, dopóki obecny zarząd miejski jest tam przy rządach.

Kronika miejscowa.

Chojnice, dnia 15 października 1924 r.

— **Kto pragnie** zapoznać się z piśmem naszym, niechaj nam adres swój nadesła, ażebyśmy mogli mu takowe przez pewien czas wysłać bezpłatnie.

— **Święto pułkowe 66 pułku piechoty.** Dziś w środę przypada 5 rocznica powstania pułku Kaszubskiego, którego pierwszy batalion mamy tu w Chojnicach. Właściwe uroczystości odbywają się w Chełmnie, gdzie znajduje się dowództwo pułkowe. Na uroczystości do Chełmna pojechali we wtorek oficerowie tut. garnizonu. Miejscowy batalion obchodził święto pułkowe w ten sposób: W poniedziałek odbywało się strzelanie dla żołnierzy o nagrody, ofiarowane przez pułk. We wtorek rano odbyła się na placu koszarowym msza polowa odprawiona przez ks. kapelana wojskowego Jagiełłę ze Starogardu. Po południu odbyło się strzelanie o nagrody dla podoficerów baonu. O godz. 6 po poł. odbyła się w kasynie podoficerskim herbata, wydana przez podoficerów, na którą zaproszono także gości z miasta.

— **Wyjaśnienie.** Otrzymujemy następujące wyjaśnienie. Dochodzą mnie słyby z miasta i okolicy, jakobym ja był członkiem Komisji przy Urzędzie Starobowym w Chojnicach, jakobym zatem i ja przyczynił się pośrednio do szacowania podatków. Otóż stwierdzam, że ja nie wspólnego z komisją szacunkową i Urzędem Skarbowym nie miałem i niemam i zaliczam się również do nieszczęśliwych płatników na równi z innymi.

Z poważaniem

H. M. Szulc,
Dworcowa 9.

— **W sprawie mleczarni.** Mnóżą się skargi na brak mleka w Chojnicach, i obywatele coraz natrączywiej domagają się od nas zabrania głosu w tej sprawie. Otóż przyznać musimy, że wprost zdziwienie nas ogarnia, że Chojnice otoczone wzorowymi gospodarstwami z nadmiarem produktów rolniczych, a przedewszystkiem nabiału, nie mają wystarczającej ilości mleka dla swej ludności. Cała 12-tysięczna ludność ma zaledwie jedną mleczarnię, która nie może zadowolnić wszystkich wymagań. W dodatku pojawiają się na jakość mleka od czasu do czasu skargi, że się wazy itd.

Temu należy nareszcie koniecznie zaradzić. Nie będziemy wchodzić w to, kto winien, że zamknięto mleczarnię Leo'a, ale obywatelstwo ma prawo wymagać, ażeby przynajmniej dla swych dzieci miało mleka dostatek i w stanie beznagannym.

Dowiadujemy się, że ludność w Lichnowach domaga się wprowadzenia w bieg mleczarni tam istniejącej, ponieważ nie wie, co z nadmiarem mleka począć. Obecnie tak Lichnowy jak Sławęcin odstawiają mleko, jak się dowiadujemy, do Ogorzeliń, skąd w postaci masła rozchodzi się po całej Polsce, tylko nie w Chojnicach. To są niezdrówne stosunki. Temu można i trzeba zaradzić, ale na to potrzeba dobrej woli, bo jak się mocno wydaje, tej dobrej woli nie dostaje wśród tych czynników, które mogłyby zlewna za radzić.

Przykro się wprost robi, gdy dzień po dniu widzi się przed mleczarnią wystającą od wczesnego rana ludność, wyczekującą na mleko. Najwięcej pożałowania godne są tu dzieci. Ile to tam zimą będzie znowu chorób wskutek tego godzinnego wystawiania na dworze.

— **W noc** na wtorek włamali się dotąd nieznanymi sprawcy do składu p. Kaźmierskiego i S-ka przy ul. Młyńskiej i zabrali ze sobą tylko 10 zł. Widocznie wychodzą ci złodzieje tylko na gotówkę. Jestto już 3 cia z rzędu tego rodzaju kradzieży i nie ulega wątpliwości, że rozchodzi się o jednych i tych samych sprawców.

— **Z ruchu kolejowego.** Za zezwoleniem M. K. pociągi pospieszne 401/402 Warszawa — Gdańsk będą kursowały do końca października br.

— **Budowa domu mieszkaniowego dla pracowników i urzędników zakładów miejskich.** Magistrat przystępuje obecnie do wykonania uchwały Rady miejskiej z dnia 9 października. Przechodnie ulicą Ramy zauważa u wylotu tej ulicy, tam, gdzie w ostatnim czasie stworzono ogródek dziecięcy, że zładowywa się ceglę. Oto są wstępne prace pod gmach, jaki na tem miejscu ma stanąć. Właściwie biorąc to elektrownia przystępuje do budowy tego domu, bo na rachunek elektrowni cegielnia miejska sprzedaje ceglę, z czego odwrotnie wpłyną znowu

fundusze do magistratu, który tym sposobem już na własny rachunek przystępować może do budowy 4 dalszych domów mieszkaniowych w ulicy Rzeźalnej. Tak samo i budżet elektrowni nie zostanie zbyt obciążony, bowiem wyznaczono w jej budżecie pewną sumę na techniczne udoskonalenia elektrowni, zdaje się na budowę kotłów, od czego jednak jeszcze tym razem się odstępuje i pieniądze obraca na budowę domu.

Gmach ten ma należeć do budowli pierwszej kategorii, to znaczy, że ma być okazałym. Jak słychoć mają w nim znaleźć pomieszczenie oprócz mieszkań, także biura elektrowni, skutkiem czego rozszerzy się sama elektrownia, w której jak wiadomo obecnie i biura się mieszczą. Dalej ma zostać w tym domu ulokowana Czytelnia Ludowa, skutkiem czego znowu Ochronka zwolniona zostanie.

Przez rozpoczęcie budowy domu przedewszystkiem nasi bezrobotni zyskają. Magistrat już zażądał z Urzędu Pośrednictwa pracy kilkunastu robotników.

Jak widzimy budowla rusza z miejsca i miejmy nadzieję, że niebawem w ślad za miastem ruszą i osoby prywatne, co już się dzieje np. u p. Krügera, który buduje fabrykę lisztów.

— **Tentr dojazdowy** w Chojnicach. Dziś w środę 3-aktowa komedia „Wojna ze żonami”. Możemy zapewnić, że jest to utwor wyborowy. Wystarczy chyba, gdy powiemy, że pisał go jeden ze słynnych francuskich komedjopisarzy Hennequin. Rzecz jest zatem tak pod względem treści jak i układu dobitowa. Każdy zatem, kto na komedji będzie, wyjdzie na swe koszty.

— **Wyjazd szwajcarów do Francji.** Dnia 22. bm. odchodzi z Poznania transport szwajcarów. Szwajcarzy chcący się udać do Francji winni się zgłosić w Państw. Urzędzie Poś. Pracy w Chojnicach Starostwo pokój 25, do d. 21. bm. Nadmieniamy, iż do wyjazdu koniecznie trzeba posiadać książeczkę wojskową i wykaz osobisty.

Rezerwiści kategorii A, winni posiadać zezwolenie z Pow. Kom. Uzup., zaś kategorie C. I. O. II i D. zezwolenie nie potrzebują.

— **Z dniem wczorajszym** to jest wtorkiem objął urządowanie burmistrz p. Dr. Sobierajczyk, którego urlop się skończył. Pana burmistrza jak wiadomo zastępował bardzo sprawnie wiceburmistrz p. Ulanowski, któremu też przy zakończeniu obrad ostatniego posiedzenia Rady miejskiej przewodniczący p. mecenas Kopicki wyraził specjalne uznanie za gorliwe, umiejętne i pełne obywatelskiej sumiennosci spełnianie obowiązków zastępcy burmistrza.

— **Na łono Kościoła** katolickiego przestąpiła dnia 9 października br. pani Erna Klunder z domu Hackbart, zaślubiona w październiku 22 roku panu Walerjanowi Klunderowi, który posiada lakiernię powozową przy placu Piastowskim 10. Z tej przyzyny panuje w małżeństwie wielka radość. Oleszą się także katolicy.

— **Przedstawienie „Mazepy”** nie zadowolniło nas zupełnie głównie z powodu niepomysłnych okoliczności. Przedewszystkiem należy przy takich okazjach trzymać z dala młodzież szkolną, głównie zaś chłopcy, którzy są tak jakoś dziwnie wychowywani, że nie znają ani powagi dla otoczenia, ani powagi dla miejsca. Zaleca się przy wystawieniu podobnych sztuk dać osobne przedstawienie dla młodzieży. Inaczej wypłoszy się jeszcze i tych uczestników, którzy na przedstawienia przychodzą.

Przedstawienie samo wypadło dobrze. Gra była bez zarzutu, a jeżeli nie wywierało tego potężnego wrażenia, jakiego by się spodziewać należało, to polega to potrosze na zbyt małej scenie i na braku odpowiednich kostjumów. Wojewoda powinien być być koniecznie w kontusz przybrany.

Publiczność nie dopisała, jakby się tego było można spodziewać.

— **W sprawozdaniu** o przedstawieniu „Stary piechur i syn jego huzar” zasła o tyle omyłka, że rolę huzara odgrywał p. Rollński a nie Orłowski. Organizatą był p. Braca.

Kronika prowincjonalna.

— **Łęg.** Już od blisko 3 miesięcy zdarzały się tu pojedyncze wypadki tyfusu. Chorowała rodzina Babńskich. W tych dniach umarła na tę samą chorobę śp. Brukowa z Nowych Brus.

Łęg. W zeszłą niedzielę przejechał automobil jednej ubogiej wdowie krowę, którą musiała tanio sprzedać rzeźnikowi i ponosi dużą szkodę.

— Oberzysta Nowak założył w swojej karczmie interes kolonialny, maki i ospy i jako stary doświadczony fachowiec spodziewać się może poparcia.

Z Czarska. Z przyjemnością wyczytaliśmy w naszym Dzienniku o powodzeniu z tytoniem Pol. Państ. w Chojnicach. O podobnych również sukcesach mogą zaznaczyć z Czarska, Karsina i Wiela — A wszędzie złodziejami skarbów są Żydzi, którzy posługują się naszymi Polaczkami. Lecz cóż to wszystko znaczy! Zabiorą papierosy lub tabakę, wyznaczy się jak w przypadku Fierka z Krzyża 1000 zł. grzywny; przyjeżdża komornik urzędu skarbowego grzywnę ściągnąć. — Do fantowania nie nie ma, bo paskarz utrzymuje zarobiony kapitalik dziś w złotych polskich. — Soltys po świadcza, komornik obciąża skarb kosztami niemożliwego wykonania ściągnięcia kwoty i koniec. Czy nie nadawało by się nareszcie oprócz grzywny ustalić areszt albo więzienie na złodzieji krajul. Za każde przestępstwo ma prawo wyznaczyć Wójt grzywnę, albo w razie niemożności tyle dni aresztu, a w tak grubych przypadkach wyznacza się tylko karę pieniężną, której od pa karza ściągnąć nie można i z czego triumfuje.

— Niestety batów w Polsce dać nie można, chociaż należałoby się tym złodziejom naszego kraju, ale jeżeli batów dać nie można powinno się wyznaczyć grubą karę więzienia a nie łagodną karę pieniężną, której ściągnąć nie można.

Niedamowo. W niedzielę 12 października przystąpiło około 60 dzieci do pierwszej komunji św. Uroczystego wprowadzenia dzieci do Kościoła dokonał tamtejszy proboszcz ks. Sieg. Po nabożeństwie uczęstowano dzieci w plebanji kawą i pieczywem. Niebawem nastąpiło w plebanji posiedzenie Kółka rolnicze.

Tuchola. Spółdzielnia zakupu i sprzedaży artykułów zwłaszcza kolonialnych, do której należeli kupcy tej samej branży tak z miasta jak i powiatu zamierza obecnie zlikwidować swoje czynności. Spółdzielnia ta w czasie wojny w zupełności odpowiadała swym zadaniom. Obecnie jednakże dla różnych trudności, zwłaszcza kredytowych musi czynności swe zlikwidować.

— Ojagle kradzieża. Kupcowi p. Knitterowi stąd z własnego lokalu złodziej skradł własne jego ietnie palto, po złodzieju niema śladu. Mistrze stolarcy pp. Gr. z Kościński i G. z Tucholi przyjęli w naukę synów rodaków z b. Kongresówki przywdrowanych z Swieja. U pierwszego został uczeń 3 miesiące, potem zwał zabierając ze sobą niektóre narzędzia, i inne przedmioty, nawet kilka miechów. U drugiego mistrza uczeń został tylko 8 dni, a już mu udowodniono, że przywłaszczył sobie z walizki współuczniwa nieswoje rzeczy. Odebrał za to na odchodnym porządna „smarówkę“.

Tuchola. W miejsce zmarłego członka Izby, śp. Józefa Gulgowskiego z Kiełpina, Sejmik powiatu tucholskiego pod przewodnictwem Starosty na posiedzeniu w dniu 30 sierpnia 1924 r. wybrał na resztę sześciolatniego okresu wyborczego na członka pomorskiej Izby Rolniczej pana Stanisława Korthals z Kożłinki w powiecie tucholskim.

Pan Stanisław Korthals oświadczył, że wybór przyjmuje. Wobec tego, że przeciw wyborowi sprzeciwu nie wniesiono, wybór stał się prawomocnym.

Golebiewo. (Bestjałka zbrodnia). Jak donoszą do „Gł. Wąbrzeńskiego“ w ubiegły poniedziałek dnia 6 bm., gdy ojciec właściciela majątku p. Duchnowskiego dawał kołodziejowi zlecenia, aby zastosował się do życzeń syna, kołodziej po awanturze zachowaniu się wobec starca, rzucił się na niego i wydobytym nożem rozpruł mu brzuch z góry do dołu, tak, że wnętrzności wypłynęły, a przybyli do pomocy ojcu, bawiący na urlopie drugi syn został również przez szaleńca poturbowany.

Sp. Duchnowski po ciężkich cierpieniach zakończył życie na drugi dzień.

Sprawę odstawił do Sądu, skąd został jednakowoż wypuszczony na wolność, ponieważ czynu dopuścić się miał w stanie nieprzytomnym, spowodowanym nadużyciem alkoholu!

Uwolnienie z więzienia wywołało wielkie zdumienie. Wątpię bowiem należy, ażeby w taki sposób udało się poskromić pijństwo i przestępczość. Ostatecznie każdy zbrodniarz podpiszący sobie dla brawury zacznie się tłumaczyć, że czynu dopuścił się w stanie nieprzytomnym.

Grudziądz. Ostatnio skradziono malarzowi U. tutaj jeden rower wartości 100 zł. Sprawca uszedł niepoznany.

Grudziądz. Czyja własność? W policji kryminalnej znajdują się następujące rzeczy, co do których brak właściciela.

1 płaszcz damski pluszowy — 1 liljowa suknia trykotowa — 1 powłoka w czerwone kratki — 1 powłoka damaszkowa — 1 czarna suknia — 1 kawowa suknia z kawowym wyszywanym kwiatem — 1 barchanowa koszula męska — 1 biały fartuch rypсовy — 1 majtki reformowe — 3 powłóczki damaszkowe — 1 męska koszula z monogr. R. M. — 1 biały obrus damaszkowy z monogr. O. M. — 1 ręcznik biały z monogr. R. M. — 1 ręcznik biały z monogr. A. M. — 3 powłóczki w modre kratki — 1 serwetka czerwono wyszywana — 1 dywanik na stół, ręczna robota, wyszywany czerwono-zielono — 1 biała reformowa halka — 1 koszula męska wełniana — 1 obrus na stół, zielono i czerwone pasy — 2 białe czapeczki wełniane dziecięce — 9 półkoszulków — 6 mankiet — 1 kółty damaszkowy obrus — 1 czarna spódnica — 1 jedwa

bną gran. suknią — 1 futro — 10 koszul damskich A. U. własnego wyrobu płótna — 1 żakiet od gran. kostjumu — 1 fartach biały — 1 halka biała dla dziecka — 1 dziecięca koszulka z monogr. H. — 1 biała sukienka — 22 kołnierze — 1 ręcznik w modre paski — 3 półkoszulki — 6 kołnierzyków. — Poszkodowani mogą się zgłosić.

Starogard. Ze sejmiku powiatowego. Na posiedzeniu sejmiku powiatowego w dniu 24 września uchwalono udzielić subwencji 2000 zł. na budowę kościoła i plebanii w Kasparusie, a na cele Ligi Pow. przydzielono 3000 zł. Do komisji szacunkowej państwowego podatku dochodowego wybrano pp. Franciszka Litewskiego ze Skórcza, Ignacego Delewskiego z Wysokiej i Józefa Hasuego z Nowejcerkwi a jako zastępców pp. Bernarda Błedskiego i Bronisława Pińskiego z Wysokiej oraz Władysława Kreję ze Skórcza. Na Szkole Wydziałową przeznaczono 1500 złotych.

Brodnia. W ostatnich dniach włamano się do mieszkania p. Kąszewskiego i skradziono większą ilość bielizny, ubrań i innych wartościowych rzeczy w wartości 760 złotych.

— Gosp. Postowi z Wąpierska skradziono jeden rower. Dotąd nie udało się sprawcy ująć.

— Tej samej kradzieży dokonali nieznan dotąd sprawcy na szkole p. Pipowskiego z Wąpierska. Widocznie byli to jedni i ci sami sprawcy.

— Również dokonali nieznan dotąd sprawcy włamania do mieszkania piekarza Doleckiego w Grzewie i skradli kilka ubrań męskich i damskich, 1 zegarek, 2 łańcuszki i obrączkę złotą z literami F. D. 1895.

Z dalszych stron.

Bydgoszcz. Donosiliśmy o przyaresztowaniu Komisarza w Urzędzie Ziemi W. Budrewicza. Otóż donoszą, że ten Pan urządził sobie bardzo wydatne poboczne dochody. Jeżeli ktoś chciał mieć dobrą osadę parcelac jną, płacił obok należności za osadę, jeszcze milard do 2 miliardów marek za tak zwane „koszta podróży“, które u Budrewicza siedziały w kieszeni. Te poboczne dochody tak mu zasmakowały, że szukał jeszcze za innym źródłem i wynalazł je. Oto osadnicy zaczęli otrzymywać nakazy karne od 100 do 500 a nawet 700 złotych rzekomo za to, że przekraczali przy wydobywaniu torfu dozwoloną ilość. Ludzie przeważnie wiejszeli o tem, co to za grzywny choćby już dia tego samego, że pan Komisarz nie kazał pieniędzy płacić do Kasy Głównej w Poznaniu, ale sam je ściągał. Skończyło się w końcu tak, jak się skończyć musiało. Pewnego dnia przyjechał z niespodzianką z Poznania prezes Głównego Urzędu Ziemińskiego pan dr. Borszewski w towarzystwie radcy i 2 sekretarzy, księgi gruntownie zbadał i p. Budrewicza oddał pod klucz. Osadnikom krzywdy się nie stanie, ponieważ bezprawnie pobrane pieniądze otrzymają z powrotem.

Wielkie wrażenie. Upadek rządów Macdonalda wywarł w Moskwie tak wielkie wrażenie, że główna gazeta sowiecka wydała osobny dodatek, a Ożiceria zebrał rząd sowiecki na osobną naradę dla wyświetlenia powstałego położenia.

Ostatnie telegramy.

Polskość na Litwie wzrasta. Ostatnie wybory do samorządów miejskich na Litwie wykazały wielki przyrost głosów polskich w stosunku do poprzednich wyborów, nawet większy miejscami, aniżeli wykazują litewskie spisy ludności. W mieście Poniewieżu oddano naprzykład w roku 1919 głosów polskich 500, tym razem 1152.

7 milionów ludności w Rosji ma być z powodu nieurodzaju zagrożonych głodem, jak donosi rząd sowiecki.

Zamach na Komisarza sowieckiego. Do Komisarza sowieckiego Stalina, jednego z motowładców sowieckich strzelił jakiś student gruźliński w chwili, gdy Stalin przejeżdżał w pobliżu Kremłu.

Turcja wydała 60 tys. Greków. 60 tysięcy Greków otrzymało rozkaz opuszczenia granic Turcji w ciągu 10 dni.

20 tysięcy urzędników zamierza rozpuścić rząd francuski, ażeby mógł podwyższyć reszcie urzędników pobory.

Przed ustąpieniem rządu niemieckiego. Delegacja partii liberałów niemieckich, posłowie dr. Scholz i Kurtius oświadczyła w imieniu swego stronnictwa, że rząd niemiecki powinien złożyć urząd, o ile nie chce utworzyć rządu prawicowego, i rozwiązać rajchstag. Były kanclerz Wirth oświadczył, że wystąpiłby z partii centrowej, gdyby chciało utworzyć rząd prawicowy.

Francja szuka pożyczki w Ameryce. Gazeta „Matin“ dowiaduje się, że Francja nawiązała rokowania o pożyczkę w Ameryce.

Zdrada w obozie chińskim. Generał Feng-Yu-Czang, chrześcijanin, który popierał dotąd rządowego generała Wu Pei-Fu, opuścił go i przeszedł do obozu nieprzyjacielskiego.

Złość Niemców. Z Bytomia donosi tamtejsza „Ostdeutsche Morgenpost“, że kilka dni temu przelatywał nad Bytomiem polski samolot. Pięć to powiada, że wśród tamtejszej niemieckiej ludności panuje z tego powodu wielkie oburzenie, tem więcej, że ze samolotu wyrzucano kartki ulotne. Sprawa ta, jak głosi to pismo niemieckie, będzie miała dyplomatyczne niemiłe następstwa.

Polska wystawa w Konstantynopolu. Wystawę polską zwiedził Komitet bułgarski z prezesem Izby Handlowej w Zofji Krcjalowem. Pojedmowano ich ucztą.

Francuzi Dortmund opuszczają. Wojska francuskie opuszczają Dortmund 20 bm.

Niemcy muszą teraz płacić. Ponieważ 800 milionowa niemiecka pożyczka doszła do skutku, staje się tem samem umowa londyńska prawomocną.

Niemcy zakopali armaty. Międzysojusznicza Komisja Kontrolna odkryła na dziedzińcu pułku artylerji 20 armat, które Niemcy tam zakopali, nie chcąc ich oddać.

Drugi morderca Erzbergera aresztowany? W Pressburgu na Węgrach przyaresztowano jakiegoś Niemca bez papierów osobistych. Weirzą w nim Tillessena, współnika mordercy Erzbergera Schuisa. Dotąd nie zdołano zagadki rozwiązać.

Co teraz będzie? Rząd angielski zażądał od Turcji wycofania wojsk z Mossulu do soboty, groząc w przeciwnym razie odwetem. Rząd turecki dał odpowiedź, której rząd angielski nie ogłasza.

Niezwykłe wrażenie. Upadek rządów Macdonalda wywarł w Moskwie tak wielkie wrażenie, że główna gazeta sowiecka wydała osobny dodatek, a Ożiceria zebrał rząd sowiecki na osobną naradę dla wyświetlenia powstałego położenia.

Zamach na Wilhelma? Policja holenderska przytrzymała w sobotę osobnika z fałszywymi dokumentami, który zamierzał udać się do Dworu, ażeby cesarza Wilhelma zamordować. Należy on jak zdaje do szajki spiskowców.

Są dalej wiadomości, że kierownika Zeppelina dr. Ercenkera zamierzał w sobotę jakiś obłąkaniec zastrzelić.

Z Chin donoszą, że pod pociąg, którym jechał Naczelnik rządowych sił wojennych, marszałek Wu-Pei-Fu podłożono puszki z materiałami eksplodującymi. Na szczęście pociąg odsunął puszki w bok.

Zeppelin w drodze do Ameryki. Zeppelin znajdował się w nocy na wtorek o wpół 2 w oddaleniu 800 mil na zachód od wysp Azorów.

12 tysięcy wojska skupili podobno bolszewicy na pograniczu powiatu dziśnieńskiego.

O kredyt dla państwa. Rząd postanowił stworzyć długoletni kredyt dla rolnictwa, uruchomić kasy gminne i rozpocząć parcelację gruntów państwowych.

Zbrodnia bolszewików. Jakaś banda bolszewicka zniszczyła na kolei Czerniowce—Kiszyniów most kolejowy skutkiem czego ruch pociągów został przerwany.

Wyjazd Prezydenta Rzeczypospolitej do Spaly. Prezydent Rzeczypospolitej wyjechał w poniedziałek na dwutygodniowy pobyt do Spaly.

Rumuni z bandami nie żartują. Wojsko rumuńskie skasowało w Bezarabji cały czereg band komunistycznych, przyczem było około 300 zabitych. Wzięto do niewoli 11 przedstawicieli sztabu. Komuniści zamierzali Bezarabję okrzyknąć sowiecką republiką.

Chojnice. Klub kreglarzy „Bałtyk“. Zebranie miesięczne odbędzie się w czwartek o godz. 20-tej w kregielni. Przybyłe wszystkich członków pożądanem z powodu przyszłego kulania o nagrody.

Zarząd.

Koniec części redakcyjnej.

Redaktor odpowiedzialny: Czesław Nowakowski
Drukarnia i nakładem Drukarni Dziennika Pomorskiego w Chojnicach.

Do Bez opłaty.

Urzędu pocztowego

w miejscu.

Do Bez opłaty.

Urzędu pocztowego

w miejscu.

Henko

Henkla soda do prania i blanszowania

Henkla soda do prania i blanszowania oszczędza mydło i proszek mydlany. Obniża koszt prania. Wyśmienity środek moczenia bielizny.

Obwieszczenie Powiatowej Kasy Chorych w Chojnicach.

Na mocy okólnika Okręgowego Urzędu Ubezpieczeń w Poznaniu nr. 79 i 89/24 przydziela się robotników rolnych z dniem 29 września 1924 r. do następujących grup zarobkowych:

a) deputatnicy:
do grupy 5: wiódarzy, stangretów, owczarzy, rączniaków, skotarzy, stróży, pastuchów, polowych, fernali oraz rzemieślników tj. kowali, stelmachów, stolarzy, ślusarzy, mechaników, szoferów folwarcznych, ogrodników, chmielarzy, rybaków itp.
do grupy 3: chałupników, akordników czyli wolnych robotników i zaciąg męski ponad 21 lat,
do grupy 2: zaciąg męski i żeński ponad 16 lat,
do grupy 1: zaciąg męski i żeński do 16 lat.

b) robotnicy sezonowi:
do grupy 4: robotników sezonowych, pełnozdołnych do pracy,

do grupy 3: robotników i robotnice sezonowi ponad 16 lat,
do grupy 2: robotników i robotnice sezonowe do 16 lat,

c) służba:
grupa 1: służba męska i żeńska do 16 lat,
grupa 2: służba męska ponad 16 do 20 lat i wszystka służba żeńska ponad 16 lat,
grupa 3: służba męska ponad 20 lat.

Składki oblicza się z dniem 29. września 1924 r. według następującej tabeli.

Tabela obliczania składek i świadczeń obowiązująca od dnia 29. września 1924 r.

opracowana na zasadzie rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 30. 6. 24 r., wydanego w porozumieniu z Min. Pracy i Opieki Społ. (Dz. Ust. nr. 58/24, poz. 591) stosownie do okólnika Okręg. Urzędu Ubezp. w Poznaniu, nr 79/24, z dnia 22. 8. 24, L. dz. 3203/24.

Grupa zarobkowa	Dla zarabiających								Płaca ustawowa wynosi dziennie	Składka wynosi przy 6 1/2% płacy ustawowej, za					Świadczenia pieniężne w czasie choroby				Zasilek pogrzebowy		Za 1 tydzień płacą składki											
	dziennie		albo tygodniowo		albo miesięcznie		Zasilek za 1 dzień niezdolności do pracy	Zasilek dzienny dla członków leczonych w szpitalu		Zasilek członka ubezpiecz.	Zasilek członka rodziny	pracodawca 2/3	pracobiorca 1/3																			
	ponad	do	ponad	do	ponad	do		I. dla utrzymujących innych osób						II. dla nieutrzymujących innych osób																		
	zł. gr.	zł. gr.	zł. gr.	zł. gr.	zł. gr.	zł. gr.		zł. gr.						zł. gr.																		
I.	—	—	1	—	6	—	—	25	—	75	—	34	1	36	1	70	—	45	—	27	—	08	15	75	7	87	—	20	—	14		
II.	1	—	1	50	6	—	25	—	37	50	1	25	—	57	2	28	2	85	—	75	—	32	—	12	26	25	13	12	—	34	—	23
III.	1	50	2	—	9	—	12	—	37	50	1	75	—	80	3	20	4	—	1	05	—	52	—	18	36	75	18	37	—	48	—	32
IV.	2	—	2	50	12	—	15	—	50	—	2	25	1	02	4	08	5	10	1	35	—	67	—	23	47	25	23	62	—	61	—	41
V.	2	50	3	—	15	—	18	—	62	50	2	75	1	25	5	—	6	25	1	65	—	82	—	27	57	75	28	87	—	75	—	50
VI.	3	—	4	—	18	—	24	—	75	—	3	50	1	59	6	36	7	98	2	10	1	05	—	35	73	50	36	75	—	95	—	64
VII.	4	—	5	—	24	—	30	—	100	—	4	50	2	05	8	2	10	25	2	70	1	35	—	45	94	50	47	25	1	23	—	82
VIII.	5	—	6	—	30	—	36	—	125	—	5	50	2	50	10	—	12	50	3	30	1	65	—	55	115	50	57	75	1	50	—	1
IX.	6	—	7	—	36	—	42	—	150	—	6	50	2	96	11	84	14	80	3	90	1	95	—	65	136	50	66	25	1	78	—	1
X.	7	—	8	—	42	—	48	—	175	—	7	50	3	41	13	64	17	5	4	50	2	25	—	75	157	50	78	75	2	05	—	1
XI.	8	—	9	—	48	—	54	—	200	—	8	50	3	87	15	48	19	35	5	10	2	55	—	85	178	50	89	25	2	32	—	1
XII.	9	—	10	50	54	—	63	—	225	—	9	75	4	44	17	76	22	20	5	85	2	92	—	98	204	75	102	37	2	66	—	1
XIII.	10	50	12	50	63	—	75	—	262	50	11	50	5	23	20	92	26	15	6	90	3	45	1	15	241	50	120	75	03	14	—	2
XIV.	12	50	—	—	75	—	—	—	312	50	12	50	5	69	22	76	28	45	7	50	3	75	1	25	262	50	131	25	03	41	—	2

Chojnice, dnia 10 października 1924.

Powiatowa Kasa Chorych

(—) Stamm, Przewodniczący Zarządu.

(—) Bonin, Dyrektor.

Bardzo dobre zimowe ręką rwane

JABŁKA

dostarcza tanio przy natychmiastowym za mówieniu z swtl. dostawa do domu

Leśniczówka. Hohenkamp
poczta Chojnice
p. Urzędnikiem udzieli się kredytu.

Nadeszła

sól tomasowa (Kainit) towar niemiecki 12—15%
kali tomasówka 18% (Sternmarke) 32%

Władysław Literski, Brusy.

Wymiana. Kompletne urządzenie młyna

nowe z fabryki, na wymiar dzienny około 200 centn, leżące po stronie niemieckiej na G. Śląsku i auto osobowe marki Ford jest do wymiany na młyn, gospodarstwo lub fabryczkę na Pomorzu w okolicy suchej i lesistej. Wartość maszyna wynosi 30 tys. zł.

Zgłoszenia:

Franciszek Przykuta, Lubliniec Śląsk.

Furmanki

każdego rodzaju i poza granicę dostarcza

Theod. Wirkus
Młynska 20 Telefon 25

Pokój meblowany

poszukuje się od 1.11. bm. Zgłoszenia pod off. 50 do eksp. nin. pisma.

Poszukuje pokoju

meblowanego w pobliżu dworca. Zgł. pod off. 39 do nin. pisma.

Wapno

Portland-Cement

materiały budowlane oddajemy po najtańszych cenach i jaknajkorzystniejszych warunkach.

Bracia Schlieper

Handel i Hurtowny Handel
Materiałów Budowlanych.
Tel. 306. Bydgoszcz Tel. 361.

Zamawiam niniejszem pismo

„Dziennik Pomorski“ z Chojnic
na miesiąc listopad

proszę pobrać odemnie przez listowego przedpłatę miesięczną z opłatą pocztową razem **2,08 złotych**

dnia 1924

Imię i nazwisko

miejsceowość

ulica

okwitowanie poczty

Zamawiam niniejszem pismo

„Dziennik Pomorski“ z Chojnic
na miesiąc listopad

i proszę pobrać odemnie przez listowego przedpłatę miesięczną z opłatą pocztową razem **2,08 złotych**

dnia 1924

Imię i nazwisko

miejsceowość

ulica

okwitowanie poczty

Na rzecz polskiej floty powietrznej odbędzie się

zabawa taneczna

w czwartek 16. 10. bm. o godz. 7. wieczorem na sali p. Pantzkiego w Sławęcinie, na którą uprzejmie zaprasza

Gospodarz.

Młode dziewczęta haftowania

które się zechcą wyuczyć w różnych gatunkach mogą się zgłosić.

Langowska
ul. Gdańska 21 III. schody.

Na sprzedaż 4 młode niemieckie

psy owczarskie

barwy wilczej. Ojciec zaprowadzony do księgi nazwisk pod nr. 203,336 „Arno v. d. Nogat“. Rodzice niezwykle ostre.

Augustyńska Nr. 1
1 piętro.

Poszukuje się **składu** 3 pokoje i kuchnię w małym mieście na Pomorzu. Zgłoszenia **Poczta Unisław**, powiat Chelmski pod Nr. 150.

UCZNIA

uczciwych rodziców poszukuje

Albert Ludwig, Chojnice.

Służąca

uczciwa i chętna, znająca sprzątanie pokoi, umiejąca cokolwiek szyć i prasować bieliznę potrzebną do dworu. Zgłoszenia przyjmuje

Zarząd majątku Chojnice (dawn. Aenerhof) poczta Chojnice.